

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijk en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

3078.

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK GENT

900000152284

Digitized by Google

26.
E X T R A C T

Uyt een Brief gheschreven

In

MAURITS-STADT

De

PERNAMBUCO,

In BRASIL, den thienden Meert
Anno seftien-hondert negen-en-veertich.

In't Jaer ons Heeren Anno 1649.

TEXT

Upton Hill, Gloucestershire

in

MALLET-STADT

De

BRITANNIA

in BRASSIL, den ersten Monat
Anno 1811, den 1. April.

1811, den 1. April

900000152284

Digitized by Google

EXTRACT

Uyt een Brief gheschreven

In

MAURITS-STADT

De

PERNAMBUCO,

In BRASIL, den thienden Meert

Anno seltien-hondert-negen-en-veertich.

W Et mijnen laetsten banden der-
den December selt-leden/ hebbe u Ed: geadviseert/
dat onse Vloote was verstrooken naer de Bahia, al-
waer d'onse gearriveert zijnde/ dadelijck te Landt-
waert in sijn ghemarcheert / verbjandende aldaer
23. Supcker-molens/ nebens andere kostelijche ge-
bouwen van hupsen: En naer dat alles aldaer bezicht was/ is onse
Vloote op den 30. Januarij alhier op de Rodee wel gearriveert.

Soe haest d'onse wederom alhier waren aengekomen / hebben
wederom preparatie gemaect / om den Wyandt te besoecken / om
t een of t ander by der handt te nemen / om den Wyandt alle verbe-
ren afbruck te doen / als eenighsins doemlich sal sijn / soo is goet-
ghevonden by de Hooge Regieringh een generale vergaderingh te
leggen over t'employ dat by der handt soude ghenomen werden:
A 2 Zjn

Zijn tot dien eynde mede inde vergaderinge gecompareert d' Hee-
 ren Colonnellen / soo is aldaer het geboelen bande Luptenant Ge-
 nerael Schoppe/ nebens d' Heeren Colonnellen geweest/ den Wyant
 die alhier in syn groot voozdeel licht niet aen te soecken / maer ter
 contrarie gaen op soodanige plaetsen daer den Coninck van Por-
 tugael groot intrest soude lijden / Is byden Luptenant Generael
 Schoppe / ende d' Heeren Colonnellen wyders voozgeslagen / ten
 meesten dienste vanden Lande ende Compagnie / om te gaen met
 onse macht nae Rio de Genero, om te sien 't selve te bemachtigen/
 ende nae veroveringh van die plaets / bevindende 't selve te kunnen
 maintineren/ soo soude de selve plaets verder versterckt hebben : in-
 dien van neen/ soo soude alles int Landt van Supiker-molens/ ende
 wat verder daer aen dependeert/ verdestruert hebben. Desgelijck
 is by de vooz3 Luptenant Generael Schoppe/ ende d' Heeren Co-
 lonnellen mede voozgeslagen om de Zuyt te gaen / om aldaer den
 Wyant op 't een of 't ander oort alle afbreuck te doen / als moge-
 lijk sal wesen/ doch haere voozslagen zyn in geen consideratie ghe-
 komen by de Opper-regieringe : De vooz3 Heeren hebben de ge-
 melten Luptenant Generael Schoppe/ ende d' Heeren Colonnellen
 aengedient / datse heel spijsige Brieven bande vergaderinge bande
 Regentiene hebben bekomen/ datmen anders hier niet en verrichte/
 als het Reciff te bewaren/ mede de Borgers seggende dat niet met
 allen hier omtrent en werde gedaen: Hebbe eyntlick hier op goet
 gebonden hare Troupen te Velt te brengen om den Wyant slach te
 leberen. Den Luptenant Generael Schoppe/ en d' Heeren Coloni-
 nellen hebben hier ober haer gheboelen aende Heeren bekent ghe-
 maect : Ende oft ghebeurde dat den Wyant uptquam om met ons
 te slaen/ ende ons Godt de victorie verleende / dat wy den Wyant
 mochten verstaen ofte verstopen / soo soude den Wyant sich vade-
 lick inde Bosschen begeben/ ofte ober de Rivieren salt rampoete-
 ren/ daer wy hun niet souden kunnen verbolgen/ ende wederom een
 nientwe stendebous plaets maecten / om hui wederom byden an-
 deren te versamelen / ende wy in sulcken ghevalle wedet te rugghet
 soude moeten heeren upt ghebreck van Wyres / aengeslachte selve
 in 't Landt niet kunnen werden naegeboers/ ende dat in v' Landt op
 vele plaetsse meest gheruineert is / ende den Wyant syn Troupen
 weder te samen hebbende in retrace/ ons vooz soodanige middel
 groot

groot afbreuk foudē konnen doen/hebben onse ſwaarigheden die ons
 fouden mogen overkomen op onse Tocht / in alles d'Hooge Regie-
 ringh voorgeſtelt / voorgeſtelt ſoo veel wy kenniſſe ende ererientie daer
 aan hebben : Ende oft ſchoon gebeurt hadde dat wy den Wyandt al
 gheſlagen hadden / ſoo fouden wy daeromme het Landt noch niet
 ghewonnen hebben / te meer alſoo den Wyandt van de Bahia met
 volck noch dagelijks werdēt geſecondeert / ſoo is eyndelick ghereſol-
 veert ende vaſt geſtelt met ſes Regimenten / beſtaende in drie dups-
 ſent Blancken/ende twee hondert Baſilianen monterende/in alles
 drie dupsent twee hondert Koppen / te weten : Mijn Regiment/
 Colonnell Brinck, Carpentier Saltgr. vanden Braude, Elſt ende Houthain,
 ende is het Commando aen d'Heer Colonnell Brinck ober de Trou-
 pes gegeven/ alſod voorgeſtelt mijn ſware queſuere in Perſoon niet heb-
 be konnen te Veldt komen. Is mede upt de Vergaderinge op de
 tocht Gecommitteert / d'Heer van Goch ; om met raedt ende daedt
 d'Heeren Colonnellen by te woonen / ſoo zyn d'onſe op den achtien-
 den der voorgeleden Maendt/recht naer de Guarapes gemarcheert/om
 den Wyant aldaer te ſoecken/hebben den Wyant aldaer oock gebon-
 den / op een ſeer avantagieuſe plaets / by een ſeecker Moras / naer
 giffingh den Wyandt aldaer ſterck drie dupsent Maen / de onſe niet
 goet bindende den Wyandt in ſyn voorgedeel aer te taſten / hebben
 d'onſe in volle Batalie tegen den Wyandt blijven ſtaen/en de klepne
 Troupen vande onſe uptgeſonden om te ſien of den Wyant upt ſyn
 voorgedeel foudē willen komen / hebben gheſien dat den Wyant geene
 myne maecte om met ons te ſlaen/ ende ſich ſeer ſtil hielden/ d'onſe
 een rupmen tijdt tegens den Wyant geſtaen hebbende / ende ſiende
 dat den Wyandt niet ghenegen was om te ſlaen / is onder de Hoof-
 den wederom goet gebonden te retireren / 't welck oock geſchiedt is/
 dit den Wyandt vermerckende / is dadelick ons volck van achteren
 gebolcht/en de klepne Troupen op de zijde gheſonden / om met ons
 volck te ſchermuſeren / eyndelick is den Wyandt met de Rupter-
 ende Doet-volck op onſe Regimenten ingevallen/ ende alſoo de Re-
 gimenten in diſorde ghebrecht / ſoo dat geen Officier klepne ofte
 groot gheen Soldaet langer konde ſtaende houden tot ſyn deſoir/
 ende ſulcken verſlagentheyt onder ons volck is ghekomen / dat het
 met geen Pen genoeghſaem is te beſchryben / ſoo dat de onſe wep-
 nich ofte gheen weer tegen den Wyandt hebben ghebruycht / maer
 't meeren

t moettendeel van onse Croupen hebben hun op de loep begehent
 ende lieten sich alsoo doot slaen oft klepne kinderen hadden ghe-
 weest / soo dat van d'onse zyn ghebleven / d'Heer Colonnels Brinck,
 4. Luptenant Colonnels / 4. Majors / 35. Capiteynen / 32. Lupte-
 nants / 26. Wendziehs / 49. Berganten / 894. gemeene Soldaten / in
 alles 955. dooden / 90. gevangen / maeckende soo doot als gevangen /
 1045. Koppen. Den Spandt heeft mede van ons bekomen vijf
 klepne Wefdt-stuckens / nebens vijf Wendels / gelijck sijn Ed: upt
 dese nevenstaende Lijste kan konnen sien. Dit treffen is gheschiet
 op den negentienden Februarij verleden aende Guarapes, ende alsoo
 de Regimenten soo machtich verswaekt zyn / dat indien de selve niet
 weder met een notabel ghetal werden gesuppleert / soo souden wy
 lichtelijck eenige moeten onder stecken / derhalven sijn Ed: op het
 alderferieuuste bidde ende versoecke / aengesien sijn Ed: hier inne veel
 kan te wege brengen / dat wy rijdelick niet meerder macht mochten
 werden ghesecoureert / alsoo met dit wepnige niet notabels kan by
 der handt genomen werden.

